

LICG HUISDIERENBIJSLUITER

DE HANDLEIDING VOOR HET HOUDEN VAN HUISDIEREN

Serie reptielen

Oostelijke modderschildpad

Kinosternon subrubrum

De oostelijke modderschildpad is een moerasschildpad die zowel overdag als 's nachts actief kan zijn. Hij kan niet heel goed zwemmen, maar brengt wel veel tijd in het water door. Een geschikt terrarium bevat daarom een groot watergedeelte en een klein landgedeelte. Als dit u aanspreekt, dan is deze schildpad wellicht het ideale dier voor u.

Kies het juiste dier voor uw situatie: lees vóór het kopen eerst of de oostelijke modderschildpad het huisdier is dat u zoekt.

Algemeen

De oostelijke modderschildpad (*Kinosternon subrubrum*) wordt ook wel Mississippi modderschildpad genoemd. Deze schildpad brengt veel tijd door in het water. Hij leeft van nature alleen en kan daarom ook het beste alleen gehuisvest worden. Een volwassen oostelijke modderschildpad heeft een geel tot geelbruin buikschild. Het rugschild is geelbruin tot zwart. De oostelijke modderschildpad heeft een scharnierend buikschild, dat dichtgeklapt kan worden. Hierdoor vormt het een nog betere beveiliging tegen gevaar. Deze schildpad krijgt een maximale schildlengte van dertien centimeter. Een oostelijke modderschildpad wordt bij goede verzorging 40 jaar of ouder worden. De levensduur wordt ondermeer beïnvloed door de huisvesting en de voeding.

Verschillende varianten

De oostelijke modderschildpad kent twee ondersoorten, *Kinosternon subrubrum subrubrum* en *Kinosternon subrubrum hippocrepis*. *K.s. subrubrum* heeft geeloranje vlekken op de kop en *K.s. hippocrepis* heeft twee lichtgele lijnen aan de zijkant van de kop.

Van nature

Oostelijke modderschildpadden zijn koudbloedige dieren die leven in een (sub)tropisch klimaat. Ze komen voornamelijk voor in het zuidoosten van de Verenigde Staten. Ze leven in moerassen, modderige poelen en langzaam stromende wateren. Ze houden van dichtbegroeide plekken met een bodem van zand of modder.

Oostelijke modderschildpadden kunnen zich zowel op het land als in het water voortbewegen. Ze communiceren door aanrakingen en trillingen, en kunnen goed zien en ruiken. Oostelijke modderschildpadden zijn dag en nacht actief, maar zijn in het wild het meest te zien in de ochtend.

Huisvesting

Bij het opzetten, inrichten en onderhouden van een aquaterrarium komt heel wat kijken. In de handleiding over terrariumtechniek leest u hoe u dat aan kunt pakken.

Een volwassen oostelijke modderschildpad heeft een tochtvrije huisvesting nodig van minimaal 80 bij 40 centimeter, maar groter is altijd beter. Oostelijke modderschildpadden kunnen niet heel goed zwemmen, maar brengen wel veel tijd door in het water en hebben dus een groot watergedeelte nodig. Ze lopen over de bodem en klauteren langs de kanten omhoog. Maak het watergedeelte niet te diep, ongeveer 20 centimeter, zodat de schildpad altijd bij de oppervlakte kan komen om te ademen. Plaats daarom ook enkele stronken of stenen die de schildpad kan gebruiken om naar boven te klimmen.

Hoewel de oostelijke modderschildpad er misschien maar weinig gebruik van maakt, heeft hij toch een landgedeelte nodig. Het landgedeelte moet makkelijk te bereiken zijn, geen scherpe randen hebben, en goed droog zijn. De bodem hiervan moet uit zand bestaan.

Een vrouwtje heeft altijd (licht vochtig) zand nodig, minimaal zo diep als de lengte van haar schild, om eieren te kunnen leggen. Ook zonder mannetje kan een vrouwelijke schildpad eieren leggen!

Zorg voor veel schuilmogelijkheden in het verblijf. Geschikt zijn bijvoorbeeld drijvende waterplanten, stenen en stronken.

Schildpadden vervuilen hun leefomgeving snel, daarom moet het terrarium goed schoongehouden

worden. Gebruik voor het water een goede pomp met extern filter. Het water mag de kamertemperatuur hebben. De luchttemperatuur moet ongeveer 2 0C hoger zijn. Gebruik een warmtelamp op het landgedeelte, die een lokale temperatuur van 35 graden Celsius oplevert. Er is een UV-B lamp nodig voor de aanmaak van vitamine D3. Zorg verder dat er voldoende daglicht is. Let op dat de schildpad zich niet aan de lampen kan branden. Zorg dat er ook voldoende schaduwplaatsen blijven. Doe de lampen uit zodra het buiten donker is om een natuurlijk ritme na te bootsen, en maak daarbij bij voorkeur gebruik van een automatische tijdschakelaar. Plaats het terrarium in een rustig gedeelte van de kamer.

Oostelijke modderschildpadden kunnen erg agressief naar elkaar zijn, huisvest ze daarom het liefst alleen (solitair). Als u toch meerdere dieren bij elkaar wilt zetten, plaats dan alleen vrouwelijke dieren bij elkaar. Zet nooit meerdere mannetjes bij elkaar en ook geen man bij een vrouw. Een mannelijk dier zal een vrouwelijke hokgenoot namelijk veel lastigvallen met zijn paargedrag. Zorg er voor dat de huisvesting groot genoeg is en dat er voldoende schuilplaatsen zijn.

Het wordt afgeraden om verschillende soorten schildpadden bij elkaar te houden. Vissen in het water wordt ook afgeraden. De vissen hebben een grote kans opgegeten te worden door de schildpad. Daarnaast dragen vissen vaak ziekten bij zich zoals tuberculose, wat overgedragen kan worden op de schildpad.

Verzorgen en hanteren

Schildpadden kunt u optillen door ze vast te houden aan het schild bij de achterpoten. Prettig vinden zij dit echter niet. Draai schildpadden nooit om, dit kan tot verdrukking van de organen leiden.

De oostelijke modderschildpad heeft sterke kaken en kan hard bijten. Kijk dus altijd uit bij het voeren en andere werkzaamheden in het verblijf. Daarnaast kunnen schildpadden krabben.

Een schildpaddenverblijf bevat veel bacteriën, bijvoorbeeld de op mensen overdraagbare Salmonella bacterie. Let er daarom op dat u geen water uit het aquarium binnenkrijgt, en was altijd uw handen als u met het dier of het verblijf in aanraking bent gekomen.

Verwijder dagelijks voedselresten en ontlasting uit het verblijf: een goede hygiëne is belangrijk voor de gezondheid van de schildpad.

Voeding

De oostelijke modderschildpad is voornamelijk een vleeseter, maar eet soms ook wat waterplanten. In een dierenspeciaalzaak kunt u schildpaddenvoeding kopen, bestaande uit gedroogde vliegen en larven. Dit bevat echter niet genoeg vitaminen om als volledig voer te gebruiken. Ook bij een zelf samengesteld dieet bestaat de kans dat bepaalde bestanddelen missen. Aanvullend kunt u daarom extra vitaminen toevoegen aan het eten. Eierschalen en sepiaschelpen zorgen ervoor dat uw schildpadden voldoende kalk binnenkrijgen. U kunt een oostelijke modderschildpad verder vlees, vis, insecten wormen en slakken geven. Als hoofdbestanddeel kunt u ook honden- of kattenbrokjes voeren. Variatie in voeding bevordert de gezondheid en levensduur.

Van nature eet de oostelijke modderschildpad op de bodem. Ook in gevangenschap eten ze het beste als ze het voer op de bodem van het aquariumgedeelte kunnen vinden. Drijvende honden- of kattenbrokjes kunnen ze echter prima leren eten.

Jonge modderschildpadden kunt u dagelijks eten geven. Voer dan slechts kleine hoeveelheden om een onnatuurlijk snelle groei tegen te gaan. Dieren vanaf de leeftijd van een half jaar voert u tweemaal per week. Voer bij voorkeur 's ochtends, zodat de schildpad de hele dag heeft om het

eten te verteren. Actievere dieren hebben meer voedsel nodig, let er wel op dat ze niet te dik worden. Over het algemeen hebben deze dieren door hun lage stofwisseling maar weinig voer nodig.

Voortplanting

Mannetjes zijn geslachtsrijp op een leeftijd van ongeveer vier tot zeven jaar, vrouwtjes op een leeftijd van vier tot acht jaar. Mannetjes hebben een langere, dikkere staart dan de vrouwtjes. Na de paring kan het vrouwtje het sperma bewaren, soms worden de eieren pas maanden later gelegd.

Een vrouwtje kan meerdere legsels in het jaar produceren. Het aantal eieren varieert tussen twee en negen stuks. Afhankelijk van de temperatuur komen de eieren na 80 tot 176 dagen uit. De pasgeboren schildpadden zijn ongeveer drie centimeter lang. In het eerste jaar groeien ze gemiddeld drie centimeter. Als ze meer dan dat groeien, dan worden ze waarschijnlijk te veel gevoerd, wat gezondheidsrisico's voor de schildpad kan geven.

Ziekten en aandoeningen

Modderschildpadden kunnen last hebben van parasieten zoals wormen. Ook kunnen ze de voor mensen schadelijke *Salmonella* bacterie bij zich dragen.

Een veel voorkomende ziekte is longontsteking, ontstaan door bacteriën, wormen, kou of tocht, meestal met een slechte voeding en/of huisvesting als risicofactor. Dit begint met een verkoudheid, wat u kunt herkennen aan belletjes op de neus. Bij longontsteking kan de schildpad scheef gaan zwemmen. Andere veel voorkomende aandoeningen zijn schildrot, oogontsteking en schildafwijkingen door bijvoorbeeld vitaminen en mineralentekorten.

Vrouwtjes kunnen altijd eieren leggen, ook zonder mannetje. Wanneer het vrouwtje de eieren niet kan leggen, bijvoorbeeld omdat er geen geschikt landgedeelte aanwezig is, kan ze last van legnood krijgen.

Raadpleeg bij twijfel over de gezondheid van uw schildpad een gespecialiseerde dierenarts.

Benodigde ervaring

Een oostelijke modderschildpad heeft niet veel verzorging nodig, maar vergt wel kennis. Deze dieren zijn geschikt voor beginnende reptielenhouders, mits men zich vooraf goed informeert.

Aanschaf en kosten

De oostelijke modderschildpad staat per februari 2023 op CITES II / EU bijlage B. Het doel van CITES is om de handel in bedreigde dier- en plantensoorten en de producten daarvan te reguleren. Vraag bij aankoop om de CITES-papieren.

Let bij aanschaf van een oostelijke modderschildpad op de volgende zaken: Een gezonde schildpad heeft geen beschadigingen, is actief en kijkt helder en alert uit de ogen.

Een modderschildpad koopt u bij een gespecialiseerde reptielenwinkel of bij een kweker. Koop bij voorkeur geen wildvang. Bij een kweker weet u zeker dat het dier in gevangenschap geboren is en niet uit het wild is gehaald.

De prijzen beginnen bij enkele tientallen euro's per stuk. Een aquariumbak voor een volwassen oostelijke modderschildpad koopt u voor enkele honderden euro's, exclusief inrichting. Daar komen dan nog kosten bij voor de aanschaf van onder meer een pomp- en filtersysteem en lampen. Terugkerende kosten zijn er voor voer, eventuele bodembedekking en energie. Daarnaast kunt u voor kosten komen te staan als uw dier onverhoopt ziek wordt.

Het Landelijk InformatieCentrum Gezelschapsdieren biedt onafhankelijke en betrouwbare informatie over het houden van huisdieren.

Versie: februari 2023

©LICG

Kijk voor de meest recente informatie op www.licg.nl